Indland

Forsvaret vil efterforske læk af hemmelig flådeplan til DR

Forsvaret burde tackle situationen anderledes 'i stedet for at gå fuldstændig i baglås og vise, hvor dum man er', lyder kritikken fra pensioneret oberst.

Det er langt fra første gang, at DR eller andre medier har kunnet beskrive historier fra Forsvaret baseret på interne og hemmelige dokumenter. (Foto: © Henning Jespersen-Skree, Forsvaret)

LÆS OP ORDBOG TEKST

Af
Tobias Leth Klinge
Mads Korsager Nielsen
Frederik Hagemann-Nielsen

I går kl. 22:28

Fredag morgen kunne DR beskrive, hvordan Søværnet forestiller sig, at

fremtidens flåde skal se ud.

Planen fremgik af et internt dokument, underskrevet af kontreadmiral Søren Kjeldsen, der er chef for Søværnskommandoen, som DR har læst, og hvis indhold flere militære kilder har bekræftet.

Læs også: Hemmeligt notat viser Søværnets plan for fremtidens flåde - og der er brug for meget mere end nye fregatter <https://www.dr.dk/nyheder/indland/hemmeligt-notat-viser-soevaernets-plan-fremtidens-flaade-og-der-er-brug-meget-mere-end-nye-fregatter>

Men det er ikke ligefrem faldet i god jord hos Forsvarskommandoen (FKO). De vil nu starte en intern efterforskning af, hvem der har ladet DR læse dokumentet.

- De oplysninger, som DR angiveligt har modtaget, er ikke udtryk for Forsvarets anbefalinger til fremtidens flåde.

- Da DR anfører, at det er en lækage, er sagen anmeldt til Forsvarets Auditørkorps. Forsvaret kommenterer i øvrigt ikke på oplysninger, der angiveligt stammer fra lækkede udkast, lyder det i et skriftligt citat fra FKO.

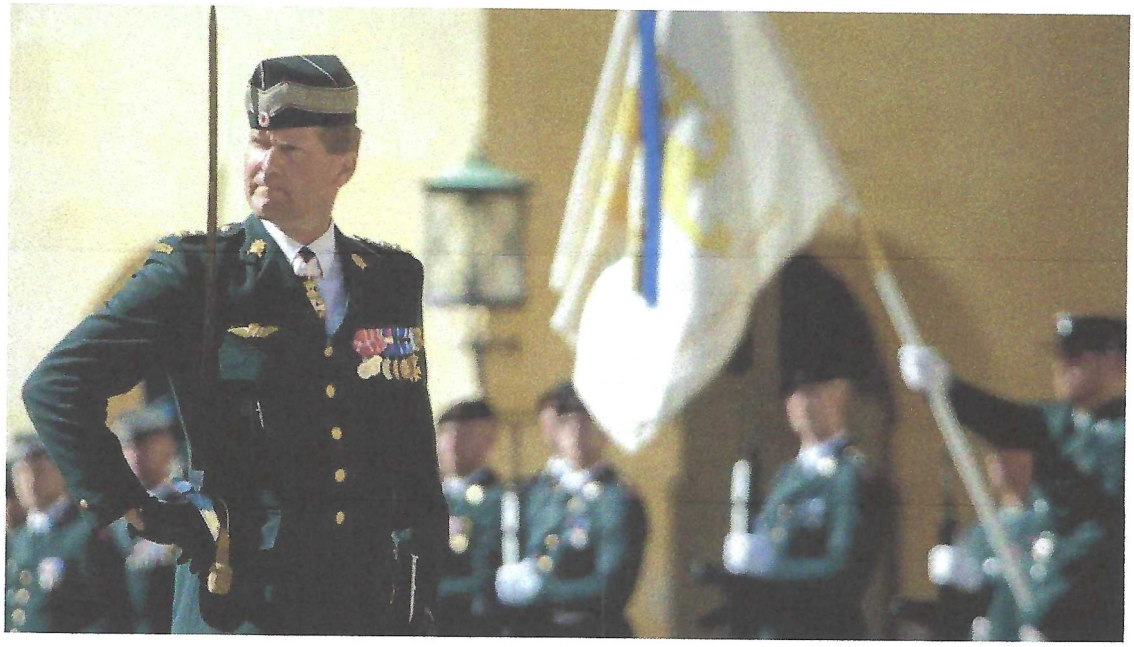
Auditørkorpset er en militær anklagemyndighed, der har til opgave at efterforske og behandle militære straffesager.

Men det giver absolut ingen mening, lyder kritikken fra Eigil Schjønning, pensioneret oberst, forhenværende chef for Hærens Officersskole og i dag en del af tænketanken Institut for Militær Analyse.

Dokumenterne er nemlig ikke klassificerede - eller hemmeligstemplede i forskellig grad, som visse militære dokumenter er. Der er alene tale om et internt notat.

- Man slår sig på lårene af grin over, at de kan agere så fuldstændig tåbeligt. Det kan da godt ske, at departementet og Forsvarets top siger 'nej, det er ikke så godt, at det kom frem nu. Det ville vi gerne have ventet med'. Det kan jeg godt forstå.

- Men når først det er ude, så skal man da tackle situationen anderledes i stedet for at gå fuldstændig i baglås og vise, hvor dum man er.

Oberst Eigil Schjønning er tidligere chef for Hærens Officersskole - her i forbindelse med skolens 300-års jubilæum i 2013. (Foto: © Mads Nissen, Ritzau Scanpix)

Frygter, vigtig viden aldrig når politikere

Eigil Schjønning er nervøs for, at Søværnets tanker aldrig ville have set offentlighedens lys eller nået politikerne, hvis ikke DR havde beskrevet dem

Han fortæller, hvordan han selv i sin tid har oplevet, at forsvarsudvalget og andre politikere ikke nødvendigvis får fakta at vide, efter rapporter og notater fra Forsvarets værn er vandret op igennem systemet.

Først gennem Forsvarskommandoen og derefter gennem Forsvarsministeriets kontorer.

- De får den virkelighed og de fakta at vide, som departementet har lyst til at fortælle dem, for at det hele skal gå op i deres regneark.

- Jeg har siddet med toppolitikere dengang, som jeg ikke kan sætte navn på, men som sagde til mig: Eigil, jeg kan ikke stole på det, jeg får fra departementet.

Hvad risikerer man ved, at offentligheden får indblik i, at det her mener Søværnet, der skal til for at løse opgaven?

- Ingenting. Tværtimod får man indtryk af og profileret et Søværn, som kan sit fag.

Ikke første historie med interne dokumenter

Det er langt fra første gang, at DR eller andre medier har kunnet beskrive historier fra Forsvaret baseret på interne og hemmelige dokumenter.

I foråret kunne DR for eksempel på baggrund af interne papirer beskrive, hvordan hver fjerde soldat mangler på Forsvarets arktiske inspektionsskibe. På baggrund af en intern undersøgelse kunne DR også beskrive, hvordan mandskabsmanglen fører til øget arbejdsbyrde, stress og nedslidning, hvilket påvirker den psykiske sundhed blandt soldaterne.

Læs også: Hemmelig rapport afslører hårdt arbejdsmiljø på arktiske skibe: 60 procent overvejer at sige op <https://www.dr.dk/nyheder/indland/hemmelig-rapport-afsloerer-haardt-arbejdsmiljoe-paa-arktiske-skibe-60-procent-overvejer-sige-op>

Ifølge Jakob Linnet Schmidt, der er forsker i forsvarspolitik i Danmark på Dansk Institut for Internationale Studier (Diis), er den nu igangsatte efterforskning et udtryk for, at man gerne vil have en kultur, hvor dokumenter bliver holdt indenfor de kredse, som dokumenter er tiltænkt.

- Det betyder noget for den kultur og den tillid, man har som medarbejder, hvis de dokumenter bare flyder ud i kredse, hvor de ikke er tiltænkt, siger han.

Forsvarskommandoen og Forsvarsministeriet har ikke ønsket at kommentere på kritikken.